

Η Μελισσοκομία στο νησί της Άνδρου

Μια εθνογραφική προσέγγιση

«Η Μελισσοκομία στο νησί της Άνδρου» είναι μια θαυμάσια παρουσίαση της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς της μελισσοκομίας η οποία φαίνεται μέσα από τα πολλά και διαφορετικά ευρήματα στο νησί της Άνδρου, ίσως ένα από τα πλουσιότερα νησιά από την άποψη της μελισσοκομικής παράδοσης. Το βιβλίο είναι μια αναθεωρημένη έκδοση της ελληνικής έκδοσης που δημοσιεύθηκε το 2003. Τα κτίρια, οι κατασκευές, και κυψέλες της Άνδρου, διάσπαρτα σε ένα γραφικό τοπίο χαρακτηριστικό των Κυκλάδων ενέπνευσε τον συγγραφέα Γιώργο Σπέης να γράψει γι' αυτά για πρώτη φορά στην Ελληνική και τώρα στην Αγγλική γλώσσα.

Είναι γνωστό ότι η μελισσοκομία έχει μακρά παράδοση στην Ελλάδα από την αρχαιότητα, και πάντα ήταν ένα παραδοσιακό επάγγελμα. Όπως κάθε παράδοση δείχνει τις ρίζες της σημερινής πρακτικής και η Άνδρος φαίνεται να έχει αρκετές γλωσσικές και πολιτιστικές διαφορές οι οποίες έχουν επίσης παρατηρηθεί και στη μελισσοκομία. Είναι εκπληκτικός ο πλούτος των ευρημάτων σε ένα τόσο μικρό νησί. Αλλά ίσως αυτό δεν προκαλεί έκπληξη λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν επίσης περίπου 80 διαφορετικά είδη κεραμικών με ένα ακόμη μεγαλύτερο αριθμό ονομάτων!

Ο συγγραφέας, Γιώργος Σπέης, έψαξε βαθιά αυτήν την παράδοση και συνέλεξε μαζί φωτογραφίες, θρύλους, μύθους, πρακτικές, συνήθειες. Η συγκέντρωση των κυψελών σε σειρές (σε τοίχους που χωρίζουν τα διάφορα επίπεδα της γης- αναβαθμίδες ή ακόμα και σε τοίχους που ορίζουν τις ιδιοκτησίες) που ονομάζεται «μελισσόκηποι ή μελισσοκήπια» είναι συναρπαστική βλέποντας ότι δεν υπάρχει χώρος ή κατασκευή που να έχει μείνει αχρησιμοποίητη.

Ωστόσο, είναι προφανές από τα πολυάριθμα μνημεία που απεικονίζονται στο χάρτη στην αρχή του βιβλίου, ότι οι άνθρωποι προτιμούν να διατηρούν τις κυψέλες τους κοντά στα σπίτια τους, στα λεγόμενα «ντουλάπια». Δεν είναι απλά μερικές, αλλά είναι 15 οι περιοχές με τα διαφορετικά ντουλάπια που περιγράφονται στο βιβλίο, οι οποίες καλύπτουν όλες τις περιοχές του νησιού, που δείχνουν επίσης και τη διαφορετική χρήση των σχετικών κτηρίων (κατοικίες, αποθήκες, στάβλοι, μύλοι), καθώς και τις διαφορές στην κατασκευή τους.

Κατά συνέπεια, η ποικιλομορφία των κυψελών ή οι θυρίδες που ήταν τοποθετημένες είναι επίσης μεγάλη: κυλινδρικές ή σε τύπο καμπάνας κυψέλες κατασκευασμένες από πηλό, κωνικά κοφίνια κατασκευασμένο από λυγαριά, ορθογώνιες ή τριγωνικές, ακόμα και πεντάγωνες θυρίδες.

Ένας θησαυρός σε κάθε κήπο! Βεβαίως, για να είναι ακμάζουσα η μελισσοκομία, σημαίνει ότι η χλωρίδα της Άνδρου ήταν επίσης πλούσια και ευημερούσα.

Αναμφίβολα, η αγγλική μετάφραση του βιβλίου, θα καθοδηγήσει τον μη σχετικό αναγνώστη μέσα από τον κόσμο της μελισσοκομίας, ένα από τα παλαιότερα επαγγέλματα στην Ελλάδα και θα προσελκύσει τους ξένους επισκέπτες του νησιού σε μια εναλλακτική μορφή τουρισμού, του λεγόμενου "Μελισσοτουρισμού".

Το βιβλίο, όπως και το αρχικό ελληνικό, είναι έκδοση της Καΐρειου Βιβλιοθήκης της Άνδρου, με την ευγενή χορηγία του Ιδρύματος EVA CRANE TRUST (www.evacranetrust.org).

Παραγγελίες:

- Καΐρειος Βιβλιοθήκη: kaireios@otenet.gr,
- Τηλ: +30 2282022262
- Κόστος €15 + έξοδα αποστολής

Δρ, Φανή Χατζήνα,
Τακτική Ερευνήτρια, Τμήματος Μελισσοκομίας
ΕΛΓΟ 'ΔΗΜΗΤΡΑ'